

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
SZÉCHENYI-UTCA 45. — WAGNER ÉS SZELÉNYI NYOMDA.
A LAP MEGJELEN MINDEN SZERDÁN ÉS SZOMBATON.

Felelős szerkesztő és kiadótlajdonos:
RUTTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre 5 frt. Félévre 2-50 frt. Negyedévre 1-25 frt
Egyes szám ára 7 kr.

Az erőszak uralma.

A hydra nincs addig legyőzve, míg fejeit megujítani képes. Bánffy se fog megbukni előbb, míg fejei le nem válnak a törzsről. A végtagok lehullottak, de a fejek meg vannak, sőt napról napra nőnek. Bánffy a válság napjai alatt párthivei között nagyott nőtt. A királyi bizalom kegyében fürdik, a királyt sikerült neki félrevezetnie s hivatkozva 234 aláíróra, mint többségre, nem mond le. Erőszakot erőszakra halmoz, mindenre képes, csak egyre nem, hogy a miniszteri széket otthagyja. *Ez az erőszak uralma.*

Ilyen erőszakot nem produkált a continensen soha egy miniszterelnök. A nemzet ítélete pedig ellene fordult, ő azonban fittyet hány a közvéleményre most, mivel nem a szájaize szerint nyilatkozik meg, erőszakosan megtartja helyét, holott arra nem volt érdemes ez előtt négy évvel sem.

A törvényen kívüli állapotban ép oly kéjesen lubiczkulhat továbbra is, mint eddig. Az erőszakos uralmat megtörni csak a parlamentben lehet. A parlamenten kívül nehéz Bánffy ellen harcolni. A sajtó nagy része a kezében van. A megyék úgy járják a tajsót, a hogy ő sipládázik a főispánoknak. De a parlamentben meg lehet törni az erőszakos rendszert. Megtörheti az ellenzék szívóssága, kitartó erélye, lankadatlan harczi modora s kiméletlen fegyvere, melyekkel a legkegyetlenebb módon végzheti ki az alkotmányt felfaló hydrát.

Az erőszak uralma csak így érhet véget.

Perczel Dezső a házelnök jelölt. Tisza Pista után Perczel Dezső. Az ujkori Protzman vagy Récsy Ádám. Meg kell akadályozni, hogy *ez az ember Szilágyi utódja legyen.* Ennek az embernek a Ház elnöki székébe való helyezése nyílt arcucsapása a parlament tekintélyének, nyílt behozatala a klotürnek s megölője a nyugodt parlamenti tárgyalásoknak. *Perczel nem lehet a magyar képviselőház elnöke.* Ha Tisza Pista erőszakos lett volna, akkor Perczel egyenesen eltörli a szólásszabadság szent jogait s a házszabályok oly rémes eszközzé válnak kezébe, mely valóban unikum leend a világ összes parlamentjeiben. Az erőszak uralma azonban nem nyugszik még enél sem. Bánffy önmagát rekonstruálja. Perczel, miután a Ház elnöke lenne, a

belügyminiszteri tárcza Bánffy kezeibe menne át. Jaj neked adminisztráció! Jaj nektek megyék!

Rendőr, zsandár előre! Szurj, kaszabolj, gázolj vérben, hatalmas a te urad, nem lesz bántódásod. Uj választásokon pedig, te nyomorolt választó-polgár, te Apponyira, Ugronra mersz szavazni? Jaj neked! Hasra előttem, te féreg, én vagyok a rettenthetetlen belügyér, valódi „*Mordskerl*“. Az erőszak uralma tehát minden vonalon győzedelmeskedik. Ha azt hiszitek ti jámborok, hogy Bánffy megy, az a Bánffy, ki Kossuth temetése előtt megszökött, az a Bánffy, ki a Tiszák szövetségese, akkor csalódtok. Az erőszak uralma él és uralkodni fog az emberi kor végső határáig. Lehet a mi fegyverünk az igazság és jog, hiába. Ott a többség, erőszak és hatalom. Ordíthatunk, kiáltványokat bocsáthatunk a néphez, hivatkozhatunk a szabadságra, a nemzet jogaira, mind hiába. Kiáltásunk hasonló a fogoly vergődéséhez, ki a négy falnak veri a fejét, öklével döngeti az ajtókat, senki se hallja, a ki pedig hallaná, befogja a fülét.

Parlamenti történelmünkben ilyen eset még nem fordult elő. Bánffy azt mondja, hogy azért nem mond le, mert a kisebbség terrorizmusának nem enged, előtte meg nem hajol. De mikor 30 ember otthagyja, pártjának oszlopai és akkor mégis a *kisebbség* terrorizmusával hu zakodik elő, akkor ez — enyhén szólva — politikai kishitűség, vakság s megátalkodott siketség. Az erőszak uralmának ez a netovábbja.

Mikor lesz ennek vége? Meddig viszik a nemzet türelmét kinpadra? Ki az a vakmerő, ki az alkotmányt akként játszik, ki a nemzet jogaiban annyira gázol? Hol a nemzet megmentője? Hol van az az ember, ki a vadul száguldó lovast megfékezze és leszállítsa a nyeregből? Nincs . . . nincs! Karjaink lankadnak, szemünkkel kutatva nézünk a kinos jövőbe!

Nincs . . . nincs! sugja a szellő, bugja a haragos szél. Nincs . . . nincs! mormolja a szelid patak, harsogják a hóborította hegyek.

Az erőszak uralma pedig mint rémes kísértet suhan végig szegény meggyötört, elpusztított országon s nagy, idomtalan szárnyait kiterjesztve, ránehezedik a még mindig alvó nemzeti közszelemre.

Mártonffy Imre.

Miskolcz város utczái.

— Kövezési munkálatok. —

A város lakosait talán senki sem érdekli jobban, mint azt megtudni, vajjon mely utcák lesznek azok, melyeket már legközelebb jó karba helyeznek? Fontos érdeke ez a város lakosságának, mert hiába állit bárki is a maga részére teljes kényelmet otthon, a saját családi fészkeben, ha az utcán bokáig érő sárban kénytelen járni.

De nemcsak kényelmi, hanem szépséti szempontból is felette szükséges, hogy az utépítési munkálatok minél nagyobb mérvet öltsenek, hogy így nagy számú és teljesen elhagyatott utaink városi színvonalra emeltessenek. Ebből a szempontból kiindulva, az is igen szükséges, hogy az utépítési javítási tervet fontos kérdése minél szélesebb körben, minél nagyobb körültekintéssel nyerjen megoldást.

Nálunk, Miskolczon, nem nyílik arra mód és alkalom, hogy az utépítési tervet fölött *előleges bírálatokat* mondjunk. A tervet minden évre megszabott utasítás és megvont korlátok között elkészíti a mérnöki hivatal. Nem tudjuk bizonyosan, felülbírálja-e azt valamelyik bizottság? Tegyük föl, hogy felülbírálja. Ámde a bizottság köréből semmi sem szivárogo ki a közönség közé, a mely közönség pedig nagyon szeretné ismerni: micsoda irányban mozog a város utépítési politikája?

Erre természetesen az a felelet, hogy hiszen ott a közgyűlés, majd megbírálja az a tervet. Ha jó, elfogadja; ha nem jó, joga van elvetni.

Hát ez így elméletben mind igaz; de a gyakorlatban nálunk nem érvényesülhet. Vegyük csak a mostani esetet. A városi közgyűlés előtt három nappal kihirdetik, hogy az utépítési tervet napirendre tűzetett. A közgyűlésen felolvassák, hogy ezek és ezek az utcák lesznek a jövő esztendőben kiköveztve. Már most kérdezzük: melyik városi képviselő az, a ki egyszeri hallás után kellő áttekintést nyer s biztos tudomást szerez ama cél és irány felől, mely a város utépítési politikáját vezérli? Bizony senki. A városi képviselők csak azt hallják, hogy ennek és annak az utcának kijavítása nincs a tervetben, pedig ez és az az utca átkozott rossz állapotban van. Felszólalnak tehát, hogy

talán ideje volna már erre és arra az utcára is gondolni. Mind ez azonban csak szelíd óhajtként hangzik el, melyre rendesen az a visszhang, hogy nincs pénz, nem lehet mindent egyszerre megcsinálni, majd talán a közel jövőben! Ezzel azután vége mindennek.

Tegyük föl azonban, hogy a közgyűlés kardoskodik és nem fogadja el a tervezetet. Ebben az esetben mi történt volna most, a mikor a városi közgyűlés december 10-én volt, a vármegyei közgyűlést pedig december 13-án tartották? Az történt volna, hogy a vármegye ebben az esztendőben nem hagyhatta volna jóvá a tervezetet.

Ugy jártunk volna, mint az ország. Az ország költségvetés nélkül megy, mi pedig utépitési terv és költségvetés nélkül mentünk volna át a jövő esztendőbe.

Kivánatos volna tehát jövőre, ha a városi előjáróság kellő módot és alkalmat nyujtana arra, hogy a városi képviselők és azok is, a kik nem képviselők, de érdeklődnek a dolog iránt, már előlegesen kellő tájékoztatást nyernének e felől a fontos ügy felől. Főképpen pedig ne akkor terjeszszék az ügyet a közgyűlés elé, mikor az már a körünkre égett.

A beterveztett utépitési tervezetre vonatkozólag több észrevételünk volna; de azokat most már elhallgatjuk. Minek vesztegetnénk a szót, mikor a dolgon már úgy sem változtathatunk. A városi közgyűlés elfogadta, a vármegyei közgyűlés pedig jóváhagyta a tervezetet. Ezek után nem lehet más dolgunk, mint az, hogy a közönség tudomására hozzuk, melyek lesznek azok az utcák, melyeket a jövő évben kijavítanak.

Miskolcz város a jövő évben 30.000 frtot fordít utjavítási munkálatokra. Az utépitési és javítási terv a következő:

1. A csabai kapuban a róm. kath. temető bejárata előtti hídtól a Gordon-utcában levő kövezetig terjedő uttest kiburkolása.
  2. A Kandia-utca az izr. iskolától az Alsó-Papszer-utczáig kiköveztetik.
  3. Az Urak-utca északi oldala a Vízköz-utczáig kiköveztetik.
  4. A Széchenyi- és Szirma-utczát összekötő Pácz-fele köz rendezése.
  5. Az Alsó Szirma-utczai hét köz kikövezése.
  6. A Felső Papszer-utca átburkolása.
  7. A Toronyalja-utca burkolása a Jézus-kutig.
- Ezekon kívül az Erzsébet-tér rendezése.

Karcolatok.

— A t. Házból. —

Ki ne ismerné Miskolczon a jó Madarász apót? Ő volt az, a ki Herman Ottó választása alkalmával, de a legközelebbi képviselőválasztáskor is eljött Miskolczra s lelkes beszédekben hazaszeretetre, a szabadság és függetlenség nagy eszméire tanította a polgárságot.

Madarász apó a mult szombaton nagy állásra emelkedett. A képviselőház elnökeinek lemondása folytán ő, mint korelnök foglalta el az elnöki széket. Azóta még mindig ott ül. Ott fog ülni talán ez év végéig is.

Nagyon érdekes az öreg hazafinak székfoglalója, melyet fővárosi tudósítónk következőképpen ír le:

Jóval az ülés előtt megjelent az öreg Madarász József a Házban, végiglépegetett nyolczvanöt esztendőt meghazudtoló rugékonyságával a folyosón s bement a Házba. A terem még üres volt. Mäskor is Madarász az első a Házban, hát még ma! . . .

Csak a karzat volt tele. Rengeteg asszony-nép ült odafenn és rokonszenves kíváncsisággal fordult az ősz szakállu hazafi felé, mikor az régi hejére ült a szélsőbalon. Talán akkor se csiklandozta annyi szép asszonyi szem, mikor ötven év előtt, ötven évvel fiatalabban azt a híres javaslatot tette meg a december 2-iki trónváltásra . . . Akkor fiatal, tettekezés, ambiciózus férfi volt és legény is a gáton! Büszke emlékek viszik abba a korbá vissza. De azért ez a mai nap sem az utolsó életében: Nem bizony.

A képviselők beözönlöttek és vidáman üdvözölték az öreget. Száz kéz szorongotta kezét.

— Tanítsd meg öregem őket, hogy kell elnökölni!

A padok csakhamar telve voltak. Csak az elnöki szék üres. A jobboldalt is, a balt is feketén lepi el az ember. Mind kíváncsian, feszülten, izgatottan tekintenek a következő perczek elé. A miniszterek kissé sötéten is, mert ki tudja, az öreg forradalmár nem hirdeti-e ki egyszerre az elnöki trónusról — a függetlenséget.

Lenne az is olyan alkotmányos és érvényes, mint a Tisza-törvény.

A zsidongásba, zajba beleszól az elnöki csöngettyű. Molnár Antal jegyző rázza.

A baloldal felriad.

— Mi köze a csöngettyűhöz Molnárnak? Mi joggal rázza? kiabálnak.

De most fölkel Csávossy háznagy s a zaj elnémul. A háznagy felszólítja Madarász Józsefet, hogy foglalja el, mint korelnök, az elnökséget.

A szélsőbal éljenzése közt kel föl helyéről az öreg, összenyalóbolja irásait és kevélyen föllépeget az elnöki emelvényre. Tisza István, Perczel Dezső borusan néznek utána. Mily könnyen odajutott az öreg s mily nehéz nekik, pedig egyikük a miniszterséget veti oda áldozatul.

Most megjelent Madarász apó fehér szakállal az elnöki trónuson, Szilágyi örökében. Állva marad helyén, megrázza a csöngettyűt és messzeható, csengő hangon szól:

— Az ülést megnyitom!

Ezzel kiosztotta a jegyzői szerepeket, felolvasta a királyi kéziratot. Ugy osztogatta az öreg a szerepet Eszterházy grófnak, Molnár Antalnak, Lakatos Miklósnak, a jegyzőinek, mintha mindig elnökölt volna. A jobboldal, mely eleinte kissé mosolyogva fordult az öreg felé, lassan, irigykedéssel nézegetett föl:

— Hum, ha a mienk lenne az öreg! És aláírta volna a Tisza-javaslatot. Egyszerre meg lenne oldva a nagy kérdés! . . .

Az öreg ezután Kardoss lemondását intézte el. A Ház az ő kedvéért mély részvétét is kifejezte távozásán, pedig hát Kardoss volt az éjjeli ülés elnöke. De mikor az apó olyan lelkesen indítványozta!

Most aztán megrázta az öreg ur a csönget, jeleül, hogy most ő fog beszélni. Hogyne, hiszen nem nyílnék több ilyen alkalom. A

Ott egy más kép: Fialat menyecske, a ki hamarjában meg néhány zsemlét vásárolt, utána fut.

A harangjelző elsőt szólal. „Beszállni!” kiált a kalauz. Megható jelenet játszódik le: Csókra csók, forró könyvek közt. — A fiatal asszony gyermekeivel örökre elhagyja hazáját: utána megy férjének a messze földre, a hová az már évekkal azelőtt s biztos állást, nyugodt, jövedelmező életet szerzett. Takarékoskodott s abból küldte meg szerető hitvesének az utazási költséget, hogy hozza el gyermekeit is magával. A nagymamának is el kellene mennie, de ő már agg és beteges, ő inkább itthon marad s itt hal meg, hogy drága férje porai mellett nyugodhasson, a kivel negyven évig nyomorban és gondok között, de békecségekben és egyetértésben élt. „Isten veled, édes leányom, Isten veletek, kedves gyermekeim! Isten áldjon mindnyájatokat, ég őrizzen és oltatn.azzon!”

Mily derült a hangulat ezzel szemben ott abban a csoportban. Ifju házaspárt vesz körül vig társaság. Nászutra indulnak a fiatal, boldog szerelmesek. A mézeshetek boldogsága, üdvössége szemeikből sugárzik. Jegyük Olaszországba szól. Italia örökké

TÁRCZA.

Ex-lex.

A hol rosztat kell csinálni,
Ott van mindjárt Tisza Kálmán,
A nemzeti jogok fölő
Vakmerőcn odaállván,
Most is örül szive-mája: —
Az ex-lex-et megcsinálta,

Ez az ő nagy ábrándképe,
Hogy a mi van alkotmánya,
Törvénye a magyar népnek, —
Azt hadd vigye el a kánya.
Most is csak azért cselekszik,
Beterjesztve szörnyű lex-it.

A törvényen kivüliség,
Abszolutizmus kell néki,
Igy járnak el a nemzetnek
Ugynevezett nagy vezéri.
Táplálnak im, Tisza-lex-szel,
Ugy, hogy tőle megveszekszel.

Ha akartok, gyászvitézek,
Parlamenten kívül állni:
Megkapjátok ezt mitőlünk,
Tisza, Pulszky, Szóts, meg Bánffy.
Majd kiűzünk mi, de mentül
Többeket a parlamentből.

Hüvelyk Matyi.

A pályaudvaron

— Rajz. —

A világ és az emberiség történelme kicsiben nem ritkán a pályaudvarok vártermeiben és perronjain játszódik le.

Mily jelenetek a vonat érkezésénél, vagy elindulásánál, különösen nyári időben!

Itt az öröm könyei, amott a fájdalom gyöngyei hullanak az állomás hideg kockaköveire.

Egyiknek a harang kondulása, a mely az indulás előtt háromszor csendül meg, ujjongó, a másiknak szomorú élmeket kelt keblében. Annyira szólnak itt az ellentétek.

Mily megfigyeléseket a kis téren a gondolkodó ember! Csak öt perc alatt kis drámák játszódnak itt le, mert a sziv hangos dobogása, az érzelmek kifejezését semmi sem némíthatja el.

Ime egy pillanatkép: Öreg, szegényesen, de azért tisztán öltözött anyóka, főködtője alatt a küzdelmekben, de tisztességben megöszült hajfürtjeivel oly gyorsan tipeg, a mint fáradt, törődött lábai csak birják. Kezénél gyermekeket vezet; unokái szék,

mit most mond, azt a tróntól a kunyhóig meghallja mindenki. Egy szavával mérhetetlen zavarba ejtheti a kormányt, a másik szavával fölgyújthatja a parlamentet és nincs senki, a ki most tőle elvonhatná a szót.

És az öreg beszél. Első szava, melyet erről az ünnepies helyről mond, a *függetlenség, önállóság* . . . Attól már nem foszthatta meg magát, hogy ifjúságától fogva álmait most elsőként ne hirdesse. A harmadik szava a *örvény* volt, a szentesített törvények iránt való tisztelet, a mit a baloldal tüntető tetszéssel fogad és utána a jobboldal is. Még zajosabban éljenzett a jobboldal, mikor az öreg ur néhány szóval a loyaltásnak áldozott. De elnémult a kormány és tábora, mikor Madarász Deák Ferencznek amaz *óvását* olvasta föl, melyet akkor indítványozott, mikor 1681-ben az országgyűlést egy huszárezredes fölöszlatta.

A czélzás nyilvánvaló. Bánffy az öreg felé fordította meglepett, elsötétült arcát. Hm, most csap le a menykő! Le is csapott. Az öreg a királyi *hitlevelet* idézte, melyben a király azt fogadja, hogy a *törvényeket megtartja, mind mások által megtartatja*. Viharos tetszés, éljenzés a szélsőbalon, kinos feszengés a jobboldalon.

A királyt a *hitlevélre figyelmeztetik az elnöki székéből!*

És az öreg mindezt oly ártatlan, kedves hangon mondja el, hogy még haragudni sem lehet rája. Nem is tud haragudni a kormánypárt sem. Csak fatiliztikus megadással várja, hogy mi fog még történni. De hiába is haragudnának, hisz Madarász kezében a hatalom!

Nem történt semmi különös, sőt az öreg ur megtette azt a koncessiót is, hogy *Deák Ferencz* szavaival zárta be beszédét és törvénytisztelőre intette a jobboldalt is és — a balt is.

Igy hát általános éljenzés közt fejezhette be beszédét. Az ellenzék pedig hosszan, lelkesen megtapsolta.

Most aztán rátért az elnöki bejelentésekre. Elintézte Josipovich lemondását, Cseh Ervin kinevezését s felolvasta a kérvényeket. Minden oly klasszikus rendben és csöndben ment, mint hajdanában, valamikor — az év elején.

Az első összetűzés akkor történt, mikor a Tisza-javaslat ellen szóló törvényeket jelentette be a jegyző.

— Kérek egyet felolvasni! szóló közbe Rakovszky.

derős, mosolygó ege alá utaznak, a „sötét olajfák illatos hűsége.”

Egy gazdag főúri család számára az inas külön kocsira vált jegyet; ezek egész Európát beutazták és sok pérzt költöttek s most újra hazájukba térnek. Az almákat áruló markotányosnőt megvetőleg, morogva utasítják el, hisz ők remég sokkal jobb s frisebb gyümölcsöt élveztek Nápolyban és otthon is bőviben vannak mindennek, a mit szemük-szájuk megkíván . . .

Ó, ti szerencsés halandók, ellentétben azzal a halovány férfival ott, a ki ugyan szintén külön kocsi utazik, de a törvény embereinek kíséretében. A perronon felesége és három gyermeke közeledik feléje, hogy a család fejét, atyjukat még egyszer lássák, tőle búcsút vegyenek, a mi nekik két nappal azelőtt hivatalosan megengedettett. — A szegény asszony újból keserves könyekben tör ki s a legidősebb gyermek is már átérzi a szerencsétlenség nagyságát.

Kezeiket még egyszer felnyújtják, a férfi is kidugja balkezét, mert a jobb bilincsekbe szorul, habár csak jelentéktelenül, hogy a törvénynek mégis elég legyen téve. A szerencsétlen ember, hogy családját a nyomortól megmentse, a rábizott pénzhez nyult;

— Nem lehet! zudult föl a jobboldal.

Látni lehetett, hogy az öreg a jegyzőkkel lapoztatja a Házzsabályokat. Aztán ünnepiesen felmutatja a könyvecskét:

— A 169-ik szakasz világosan kimondja, hogy *felolvasatlanul* jelentik be!

— Akkor hát jól van, — felel kezes bárányként az ellenzék, míg a kormánypárt éljenez.

Aztán oly szabatosan, oly pontosan megállapította és indítványozta a hétfői ülés napirendjét, hogy vita nélkül elfogadták.

— Ezt válaszszuk meg elnöknek! — kiáltott egy hang.

Most az interpellációk egész légiójára került a sor, *Bánffy* és a miniszterek többsége megnyugodva emelkedett föl helyéről és futott a folyosónak.

— Hiszen kimehetünk egy cigarettára. Az öreg egészen jól vezeti a tanácskozást.

— Következnek az . . . kezdte Madarász, de hangja megcsuklott. Keresett valami szót, de nem találta meg. Végre leverten folytatta:

— Az . . . *interpellációk!*

Igen, az interpellációk. S nincs valamely tiszta magyar szó, mely kifejezné őket. Hja, mikor az embert sorsa a magasságba viszi, azonnal meg kell alkudni a meggyőződéssel.

Egész raj interpellációt mondtak el. — Ezalatt a Ház fele a folyosón zsi bongott, már nem tartottak attól, hogy valami rendkívüli történik. Madarász ihletett komolysággal hallgatta a szónokokat s jelentette ki:

— Az *interpelláció* kiadatik a *miniszter* urnak.

Igen, *interpelláció* és *miniszter*. Ismét idegen szó.

Nem volt alkalma elnöki szavát latba vetni, egészen a Rakovszky interpellációjáig, melybe *Perczel* belügyminiszter és Ház elnökjeölt ezt kiáltotta:

— *Rágalom!*

— *Őn a rágalmazó!* dörögte Rakovszky.

Madarász szeme fellobbant. Ime, itt az alkalom rendre utasítani egy minisztert. Energikusan megrázta a csengőt és kezével csöndet intett.

— Kérem úgy a tisztelt közbeszólo miniszter urat, mint a képviselő urat, hogy a parlamenti illedelemmel meg nem férő kifejezésektől tartózkodni tessenek.

Az ellenzék tapsolt, tombolt örömben és ezt kiáltozta:

— Ez a helyes!

most tettéért a törvény szigora súította s megylelni büntetését . . .

Emitt szerető szülőktől, kedves rokonoktól környezve indul el a városba messze, tanulmányai folytatására a kis diák, a család szemefénye, büszkesége. Az atya, nagybácsi hasznos, jó tanácsokkal, az édesanya könyekkel bucsuzik el a nagyreményű csemétől . . .

Nem messze ezektől a katonai szolgálatra behívott ujonczok sorakoznak s kiki ösméreseitől körülvéve, hagyja el a czivil életet, hogy ezentul a „csaszár” katonájának álljon be s így szolgálja hazáját . . .

A csöngetyű harmadszor szólal meg, a kocsiajtók bezárulnak, a mozdony éles, vésítő füttyét hallatja. Az öreg anyóka össze-rezzen, most érzi csak igazán a válás fájdalmát, mintha a halálharang csöndült volna meg előtte, még látja utoljára leányát, unokáit — szemével, lelkével bucsút int nekik — örökre . . .

A vonat lassanként megindul, a perronon maradtak kendőlobogtatással üdvözlik a távozókat, bucsút intenek s az utazók is még egyszer kihajolnak az ablakból s köszöntik őket. A nászutazók örömsugárzó arczzal, egymás kezét fogva, köszönik meg kedve-

Madarász erre megróttá az ellenzékét is, mert az elnöki kijelentéseket nem szabad tetszéssel vagy nem tetszéssel kíséreni.

— Ez is helyes! felelték jókedvűen a baloldaltól.

Szóval az öreg ur diadala teljes volt. Csak egy árnyék lebegett rajta, a harmadik idegen szó: a *parlamenti* illedelem, melylyel élnie kellett.

Az interpellációk elmulván, egy kis jegyzőkönyvet hitelesítő vitát is kapott a kor-elnök, de azt ő tapintatosan elintézte és az ülést bezárván, baloldal és jobboldal általános éljenzése és tapsa közt szállhatott le az elnöki emelvényről:

— Józsi bácsi, ezt jól csináltad — gratuláltak mindenfelől.

Kubik Béla első afférjai.

Abból az alkalomból, hogy Kubik Béla párbaj-ügyeivel van tele a levegő, nem érdetelen fölemlíteni az eseteket.

Az egyik eset kissé idillikusan kezdődik. A Muzeum-köruton 1882-ben, a szép őszi délelőttökön rendesen egy szép grófkisasszony szokott ellibegni a mánásnegyed felé. Mindaddig, a míg a müegyetem a Nyul-utcában volt, nyugodtan tehetette meg ez utját. Megváltozott azonban a helyzet, mikor októberben elkészült az új müegyetemi palota és a teknikai tudomány professzoraival, hallgatóival és pedellusaival a Muzeum-körutra költözött. Az ifjúság, mely a rideg és üres Nyul-utcában az intézet falai közé huzódott, a Muzeum-köruton fölkereste figyelmével — az utcát is. Ott sütkérezett nagy csoportokban a teknika portáléja előtt az őszi nap-sugárban. Mi természetesebb, mint hogy érdeklődését felkeltette a grófkisasszony is. Egy napon megjelent a grófi apa a rektor előtt és szeme haragos villámokat lövelt.

— Rektor ur, ez türhetetlen . . . a teknikusok sértegetik a lányomat, mikor a müegyetem előtt elmegy.

— A müegyetemi hallgatók? — csodálkozott a rektor. Lehetetlen.

— Kvalifikálhatatlan módon megszólítgatják.

— Szörnyűség! Legyen nyugodt méltóságod, elégtételt fogok szolgáltatni.

A rektor erre összehívta az ifjúságot és előadván az esetet, felszólította, jelentkezzenek a tettes. A ki megsértette a grófkisasszonyt.

seik üdvözlését. Majdnem az utolsó kocsiiban foglal helyet a bünös férfi, nincsen podgyásza, de mégis nehéz terhet visz: saját lelkiismeretét, szivét viseli teherként. Felesége s gyermekei még egyszer köszöntik — s a vonat elrobog és eltünik a távol messzeségben.

A pályaudvar kiürül. A máhivivők eltávoznak. A csinos lányok, a kik az új párnak vidám istenhozzádót kiáltottak, a künn várakozó kocsiakra ülnek. Az állomásfőnök lakásába tér. A portás a várótermek ajtóit el akarja csukni, kiáltása egy asszonyt mintegy álmokból riaszt, a ki három gyermekével még ott volt.

Szinte önkéntelen susogja: „Négy évi feygház!” Legifjabb gyermekét ölébe veszi s kifelé indul. Utána csoszog az anyóka is. Kékhajos kendője egész nedves lett a könyektől; nehéz sóhajok törnek ki kebléből s legutoljára lépi át a küszöböt.

A portás elzárja az ajtókat, hogy rövid idő mulva újra fölnyissa, talán hasonló jelenetek fölujtására, a melyekben az emberi szerencse és szenvedés, az élet boldogsága és gyötrelme oly nagy szerepet visznek . . .

Mély csönd.

— En pedig — tört ki a rektor — addig, a míg a vétkes nem jelentkezik, az egész ifjúságot *gyávának* tekintem.

Nagy vihar tört ki. Az ifjúság lázongott s elhatározta, ha a rektor sértését vissza nem vonja, nem vesz részt a műgyetem 25 éves jubileumi ünnepén, a mit akkor terveztek. A fáklyásmenetről is lemondott.

Az eset *Rektor és grófkisasszony* czimen humorisztikusan megírva megjelent egy lapban — kissé a technikusok szellemében. Erre *Egy jogász* aláírással válasz érkezett a szerkesztőségbe, mely jó humorral alaposan levágta a technikusokat. Számos sértés is foglaltatott benne s ezek egyike az volt, hogy míg a jogászok fiakkeren járnak, a technikusok — lóvasuton röpülnek e sárgolyó hátán.

A műgyetemen nagy volt a fölháborodás. A cikk megjelenése napján negyven technikus jelent meg a szerkesztőségben és fegyveres elégtételt követelt a cikk írójától.

Az *Egy jogász* jelentkezett s elvállalta a felelősséget. *Herczeg Ferencz első éves joghallgató* volt.

A negyven technikus sorsot húzott, hogy ki verkedjék meg a jogászszal. A sors *Kubik Béla* technikusra esett, a ki a párbajban súlyosan megsebesítette Herczeget.

Most mind a kettő képviselő.

Kubiknak egyébiránt *Kenedi Géza*, a kivel most verekszik, szintén le van kötelezve.

Mikor 1883-ban Pokorny, a „*Függetlenség*” akkori segédszerkesztője megtagadta Keneditől az elégtételt, Kenedi fölment a *Függetlenség* szerkesztőségébe és megkorbácsolta Pokorny. Kísérője e vállalatban két herculesi természetű technikus volt: *Hellner Kálmán* és *Kubik Béla*. Ha ők nincsenek vele, aligha ment volna a dolog oly veszélytelenül.

TANÜGY.

A család és iskola egybekapcsolása megnyerő bánásmód által.

— Irta: *Köszeghy István.* —

Tapasztalásból tudjuk, hogy ha egy ifju tanító nemes ambíciótól lelkesítve, ideálok-tól elteltten kilép az életbe, minden igyekezete, buzgó munkálkodása a népnek az iskola iránt tanúsított közönyén, mely néha valóságos ellenszenvvé fajul, hajótörést szenved a legtöbb esetben. Ugy látjuk, hogy korunkban még a legtöbb helyen az iskola és a szülei ház kölcsönösen ignorálják egymást, mintha semmi közük nem volna egymáshoz. Népművelésünknek olyan baja ez, melyen mihamar segíthetünk; nem kell hozzá egyéb, mint egy kis jóakarát, szívélyes közeledés, még pedig első sorban a tanító részéről. Neki kell megtenni az első lépést, ha a társadalmat az iskolaügynek meg akarja hódítani, az első két láncszemet, mely a családot az iskolával összeköti, neki kell egybekapcsolni.

A szülői házzal való érintkezésnek első tekintetre is két nagy horderejű következménye lesz; először, hogy a nép idegenkedését az iskola iránt teljesen legyőzhetjük; másodsor, hogy az iskola iránt felkeltett érdeklődés a tanító jobb javadalmaztatásában okvetlenül érvényesülni fog, mert a nép fogja látni, hogy a tanító, ha erejét mellékeresetekre nem fordítja el, sokkal több eredményt mutathat fel minden tekintetben és ebből megtanulja azt, hogy a jó népiskolának legfőbb feltétele az anyagi gondoktól mentes jó tanító.

A családot tehát nekünk okvetlen meg kell nyernünk, ha azt akarjuk, hogy tanításunkon áldás legyen, mert — mint *Mosdósy Imre* tanfelügyelő is tárgyamonra vonatkozólag mondja — „a gyermek, ha kiteszi lábát az iskolából, mindent elfeled és egész más vi-

lágba zökken otthon a család körében. Az a gyermek, a ki otthon nem hallja emlegetni szüleitől és környezőitől az iskolát, annak szép és üdvös voltát, dicsérni tanítóját, nem hallja ez érdeklődést, a felebaráti szeretetre buzdítást, szóval a tanítónak oktatását nem látja szüleitől is támogatva: arra ritkán gyakorolhat az iskolai nevelés maradandóbb hatást. A család az a hely, a hol az iskolai életnek, a tanulás hasznának és a tanítónak a legtöbb dicséretet kell kapnia, sőt ez az a hely, hol a tanítót csupán csak dicsérni szabad. Hány család van olyan, a hol az iskola állandó megszólás-szapultás, a hol a tanító állandó gáncs tárgya? Ezt iskolaellenes, nevelés-ellenes állapotnak és nagy társadalmi bajnak tartom. A maga helyén leplezetlenül tárjuk fel a tanítók hibáit, de a tanító nevét mindenkor nimbusz vegye körül, ha a szüle vagy testvér a családban a tanítványa előtt kiejti azt.”

Tehát régi és sok oldalról megerősített igazság az, hogy a szülőknek és tanítóknak összhangzásban kell munkálkodniok. Tisztelet és becsület a kivételeknek, de nem mindenki érti meg a maga valóságában, hogy minő kölcsönös hatásban van az iskola és a szülői ház?

Az okos tanító tiszteli a szülők jogait és véleményét, hogy ezek viszont megvédjék tanítói tekintélyét. E kívánatos cél csak akkor érhető el, ha bizonyos rendszeres, előzékeny közlekedés jön létre az érdekelt felek közt. A tanító ne éljen éles, a szülő érzését sértő kifejezésekkel, mikor a szülőket gyermekeiknek rossz magaviseletére vagy hanyagságára figyelmezteti. Pl. Az a tanító, a ki így szól a szülőkhez: „Sajnálom, hogy ez a derék, szolgálmas fiu, Béla, mostanában oly sokat mulaszt, minek következtében el fog maradni a többitől!” Mondom, az ilyen tanító elérte a célját a nélkül, hogy a szülő sértve érezné magát. sőt ellenkezőleg, szelid bánásmódjával az iskolaügynek egy lelkes támogatót nyert benne, mikor megmentette a szülét a büntetéstől, a mely rendszeren rossz vért szül és ellenséget szerez ugy az iskolának, mint a tanítónak.

Tehát higgadtság és szelidség legyen jellemünk, midőn a szülőkkel érintkezünk!

Igaz, hogy gyakran lenne okunk a szülők részéről tapasztalt levélbeli vagy személyes gorombaságok miatt boszankodni. Néha még az iskolába is eljönnek, hogy bántalmazzanak vagy megfélemlítsenek. Ilyenkor csak a nyugalom használ. Indulatba ne jöjjünk, mert az indultatos tanító csak ugy cselekszik, mint más indultatos ember szokott. Tudniillik arra törekszik, hogy minél kellemetlenebb és igazságtalanabb, sértő dolgokat mondjon és ha addig nem haragudott a szüle, most már igazán megharagszik és uton-utfélen panaszkodni fog a tanítóra, a gyalázat pedig napirenden lesz. De ha nyugodtan, higgadtan tárgyalva, felvilágosítjuk a szülét a szóban forgó vitás ügyről, — melyet a gyermek otthon egyoldaluan adott elő, — akkor szeliden meggyőzzük. Az egyszer ily módon meggyőzött szülő pedig örökre meg van győzve. Ily módon ezen tanító nemcsak ellenséget győz le, hanem barátot is szerez.

Persze, tanítótársaink közül sokan — mint *Ember János* segéd-tanfelügyelő is írja — idegenkednek a köznéppel való személyes érintkezéstől; közülök több azt mondja, hogy: „csak nem alázom meg annyira magamat, hogy a buta paraszttal czimboráskodjam!” Hát bizony ilyen dolgot én sem kívánok senkitől. Nem czimboráskodásról van szó, hanem olyan érintkezésről, mely a nevelés tényezőit: a szülőt és tanítót közből és összhangzó tevékenységre hozza össze. Az ilyen érintkezés nem derogálhat senki fiának, a ki közszolgálatra vállalkozott; „a köztisztviselő nem ura, hanem szolgálja a közönségnek.”

Használjunk fel tehát minden alkalmat, hogy a családot az iskolával megnyerő bánásmód által egybekapcsoljuk, mi által

feladatunkat megkönnyebbíthetjük, oktató-sunkat maradandóbbá tehetjük annyival is inkább, mivel a *gyermeknevelésben az oroszlan-rész a családé, azután jön csak az iskola!*

Természetrájsz.

Amphioxus lanceolatus. (Bánfy-chiostoma Tibiscum costa.) Állat. A gerincesek, csőszívűek (Extra legem) legalsó osztályának képviselője. Hosszu, oldaltösszenyomott, mindkét végén hegyesedő, halványsárga színű, féregidomu teste van, miért lándsakelnek is nevezik. Koponyája, csigolyái, agyveleje, végtagjai nincsenek. Szabad uszó. Hallási szerve ismeretlen. Mondhatnak neki akármit, agyut süthetnek el mellette, nem hallja. Vére színtelen. Bankokban és clubokban él, melybe egész szájaig beássa magát. Igen szívós életű. Az amphioxus igen sokáig ismeretlen volt. Felfedezője Vec. Cer. Le. csupasz csigának tartotta (*Limax lanceolatus*), csak behatóbb vizsgálat után derült ki, hogy olyan emberi, azaz embriói belvarral bir, mint a többi gerincesek, de másrészt fejlődését, kopolyus banküregét és színtelen vérért tekintve, a Tibiseusokkal rokon. Valószínű, hogy azelőtt több faj élt, de ezek kihaltak és maradványaik nem maradtak. Degenerálódott, sőt hiteről is más hitre tört. (V. Ö. Pallas Lexikon I. köt. 573. lap. — Csak az a baj, hogy az így degenerált faj szörnnyű módon szaporodik. Szerk.)

— **Uj megyei hivatalok.** A belügyminiszteriumban tudvalevőleg már 5-ik esztendeje vajudnak a közigazgatás államosítására vonatkozó törvényjavaslatokkal. Külön bizottságot szerveztek a javaslat készítésére, az ugynevezett *kodifikáló* bizottságot, a melynek egyebek közt az a rendeltetése is van, hogy mandátumból kicseppent mameluk képviselők és más protezsált egyének valami titulus alatt felvehessenek pár ezer forintot az ország pénzéből . . . Ezt csak mellékesen említjük fel, valamint azt is, hogy *kodifikáló* bizottság teljesen kész dolgot eddig nem volt képes produkálni. A községi jegyzők államosítására vonatkozó javaslatra például, melyet két év előtt Hieronymi vett a védszárnyai alá, olyan szavahihető ember mondotta ki, hogy „*szamárság*”, mint *Seilágyi Dezső* akkori igazságügyminiszter. Most legujabban azt jelentik, hogy a *községek*ről szóló törvényjavaslat elkészült, illetőleg az arra vonatkozó tárgyalások befejeztettek. Érdekes tudni, hogy mi mindent nem akar a kormány! Hogy az állami közigazgatás feladatait jobban megoldhassa — (ezt nem mi állítjuk, hanem a kormány hirdeti a naivok számára) államilag kinevezett körszolgabírákat, köradótiszteket, körorvosokat és körállatorvosokat akar a községek nyakára vinni. A körszolgabírákra nézve megállapítja ezek nyilvántartói és diszpozíció hatáskörét a községekkel szemben, továbbá hatáskörüket a közrendészet, az erdészet, adóügy, ipar stb. rendészet terén. A körszolgabírákat illeti meg az anyakönyvvezetés és a házasság kötése körüli funkció. Miután a körszolgabírói területek egyes nagy községre, illetőleg több községre terjednek ki, tehát a főszolgabírókat megillető több funkció a körszolgabírói területekre ruháztatik át, ennél fogva több főszolgabíró mellett működő szolgabírói állás megszűnnék. A körszolgabírói kvalifikáció: főgymnázium vagy főreáltanoda végzése, közigazgatási tanfolyam végzése, közigazgatási államvizsga letétele. A jelenleg alkalmazásban lévő jegyzőkre átmeneti idő van megszabva. 4800 körszolgabírói állás van kontemplálva 800, illetve 700, 600, 500 frt fizetéssel és 180 illetőleg 150 frt lakpénzzel; az irnok fizetése 400 frt lenne. Körorvosi állomás 1453 van kilátásba véve.

UJDONSÁGOK.

Közművelődési estély.

A miskolczi közművelődési egyesület vasárnap f. hó 18-án megtartott nagy estélye minden tekintetben fényes sikerekkel folyt le. Leplezetlen örömmel számolunk be erről a fényes, nagy sikerről, a mely úgy látszik — ha az innen-onnan kiszivárgó híreknek hitelt lehet adnunk — a közművelődési egyesület szervezetében bekövetkező nagyszabású változtatások, átalakítások előhírnöke. Egyébként *Ábrányiné Wein Margit*, *Bodó Alajos*, *Máthé István* és *Balogh Bertalan* nevei már előre garantították az estély sikerét.

Pontban 8 órakor vezette be a nagy terembe a magyar kir. opera kiváló kóloratour énekesnőjét, *Ábrányiné Wein Margit* művésznőt, balkányi *Balogh Bertalan* ur, mielőtt előzetesen a szállóbeli lakásán tiszteltgett s a közművelődési egyesület hódolatát egy remek, székfűkből és rózsából kötött csokorral fejezte ki előtte. A szünni nem akaró taps és éljenzés elől a művésznő a közreműködők által fenntartott fülkébe menekült. Erre nyomban megkezdődött a hangverseny.

Bodó Alajos zongoraművész brilláns játékára páratlan művelőzetet nyújtott. Chopin, Mendelsohn és Lisztet oly érthetően, olyan hatalmas művészi tudással reprodukálta, hogy a közönség szünni nem akaró tapsviharral adott kifejezést elismerésének. Játaszotta pedig Chopin F-moll keringőjét, Mendelsohn Cherrióját és Liszt Rakócyrhapsodiáját. Ismételjük, valóságos bravúrral.

Máthé István hegedűművész játékáról kevesebb elismeréssel kell szólnunk, bár művészi tudását kétségbevonunk nem szabad.

Zajos tüntetéssel fogadta a közönség *Ábrányiné Wein Margit* ot, a midőn a pódiumra lépett. A művésznő az ő behizelgő hangjával, a mely különösen a felső és alsóbb régiókban páratlan, kedvesen énekelte el a Ninon opera Pillangó románczát. A közönség el volt ragadtatva. A művésznő maga is érezte ezt a nagy hatást s a közönséget ráadásul egy olasz dal eléneklésével jutalmazta.

A következő szám balkányi *Balogh Bertalan* felolvasása volt. Jellemzőképen megjegyezzük, hogy kórházunk jelen volt főorvosa a szomszédját megkérdezte: „Medikus ez az ur?” Mert a felolvasó felolvasása elején az agyvelőről szólott, laikusoktól szokatlanul nagy jártassággal. Felolvasásának egész terjedelmében frappáns példákkal illusztrálta tételeit, végül spiritiszta- (szellem) rajzokat mutatott be.

A felolvasás után kellemes meglepetésben részesült a közönség. Programmon kívül kitűnő írónk, *Ábrányi Emil*, a „Budapesti Napló” munkatársa, lépett a pódiumra és elszavalta „*Kossuth sirja*” című „kedvenc költeményét”. Megrezegtette a szív hurjait, beienyult az emberi szív legszentebb érseibe és a kegyelet színyán elvitt bennünket a Kossuth sirjához. Elszavalta ezt a remek, szép költeményt és a mi kegyeletünk, a mi hazafiságunk megnőtt az ő szavainak varázsa alatt.

Utána ismét *Ábrányiné Wein Margit*. Ujból frenetikus taps s mély csendben a legmagasabb művelőzet. Delibes Leo „Les filles de Cadix” című dalában valósággal brillírozott a művésznő. Olyan játszi köny nyedséggel, olyan kedvesen, olyan fülbe mászóan énekelte. hogy az általános óhajra ezt a szót ismétlés után még meg is kellett toldania. Megtoldotta ezt a remek dolgot a „Minek is van szerelem a világon” és „Ha te tudnád, a mit én” nótákkal. A közönség nem akart betelni művészetével és sokáig zajosan tüntetett a művésznő mellett.

Az estély programját *Máthé István* hegedűjátéka zárta be.

Rendezés, minden jó volt s — ismételjük — ha igaz az, a mi hallatszik, hogy az egyesület szervezetében már legközelebb nagy átalakítások várhatók, akkor örömmel üdvözljük ezt az estélyt, mely a mostani egyesületnek bucsuestélye, az ujjnak előhírnöke.

Az estélyen jelen volt hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Adler Károlyné, Buday Sándorné, Baruch Gyuláné, Balog Józsefné, Braun Arminné, Baum Ignáczné, Bartha Jenőné, Bródi Lajosné, dr. Csáthy Szabó Istvánné, Edelstein Gyuláné, Elmayer Lajosné, Farkas Árpádné, dr. Ferbstein Józsefné, Ferenczi Bernáthné, Fischer Lajosné, Friedmann Hermanné, Fränkel Bernáthné, Gyuráné Kun Maris, Genesi Samuél, Gedeon Lajosné, dr. Glancz Gyuláné, Groák Adolfné, Guttmanné, Hídvégi Benőné, dr. Hebrony Józsefné, Herez Jenőné, Kun Kálmánné, Ifj. Kun Bertalané, Kőszeghy Istvánné, Karikás Gyuláné, dr. Kazai Mórné, Lang Bódogné, Lázár Miksáné, Lang Sámuelné, László Adolfné, Oberländer Antalné, Plank Sándorné, Pollák Lajosné, Regézi Nagy Imréné, dr. Rácz Jenőné, dr. Rácz Józsefné, Rosenthal Vilmosné, Soltész Nagy Kálmánné, Soltész Nagy Albertné, Scholcz Józsefné, dr. Singer Henrikné, Schrecker J. Lipótné, Schwarcz Bertalané, Schwarcz Mórné, Tóth Pálné, Temesváry Alajosné, dr. Vajda Adolfné, Vass Edéné, Weisz Józsefné.

Leányok: Baum Róza, Bons Regina, Elmayer Mariska, Farkas Iлона, Farkas Ludmilla, Fischer Margit, Fischer Berta, Ferenczi Zsófi, Friedmann Iлона, Gazdy Aranka, Gedeon Boróka, Heinzler Iлона (Szombathely), Ixel Berta, Klár Vilma, Kun Mara, Kacsér Iлона (Sebes-Kellemes), Lang Erzsé, Lang Olga, Lang Iлона, Lang Paula, Morvay Edit, Plank Margit, Pfliegler Iлона, Rostetter Erzsike, Rácz Malvin, Rácz Margit, Rosenthal Kata, Rosenberg Matilde, Rosenthal Margit, Soltész Nagy Elza, Soltész Nagy Irma, Steiner Etel, Tóth Erzsike, Weisz Iлона, Weisz Kornél. C-s.

— **Személyi hírek.** *Vérsi József*, a „Budapesti Napló” főszerkesztője, vasárnap városunkban időzött. — *Ábrányiné Wein Margit*, a magyar kir. operaház kitűnő művésznője s férje *Ábrányi Emil*, továbbá *Bodó Alajos*, zongora- és *Máté István* hegedűművészek vasárnap városunkban időztek s részt vettek a közművelődési egyesület estélyén.

— **Katonai hír.** Gróf *Auesperg Ferdinand*, dandárparancsnok tegnapielőtt Nyiregyházára utazott az ottani katonai csapatok inspicziálása végett.

— **Uj plébános.** Dr. *Samassa József* egri érsek a miskolczi felső róm. kath. plébánia lelkészévé *Zábrácsky György* sajó szögédi lelkészét nevezte ki.

— **Hymen.** Debreczeni *Bárany Gyula* m. á. v. hivatalnok hétfőn tartotta esküvőjét Hosszúfalvai *Hosszúfalusi Malvin* urhölgygyel, Hosszúfalusi Andor földbirtokos kedves és művelt leányával Borsod Nyéken.

— **Esküvő.** *Lehoczky Béla* s. szentpéteri adóhivatali ellenőr vasárnap tartotta esküvőjét *Zborovszky Ludmilla* urhölgygyel.

— **A miskolczi katonatiszti kar** december hó 31-én katonazene-hangversenyyel és tombolával összekötött Sylveszter-estélyt rendez a „*Korona*” szálló dísztermében. Táncc ez estélyen nem lesz. Ezenkívül négy estély lesz rendezve és pedig január hó 18-án, február hó 1-én, február hó 14-én, és márczius hó 1-én. Ezen estélyek katonazene-hangversenyyel kezdődnek, lesznek aztán tréfás előadások, szavaltat, ének stb.

— **Karácsonyfa-ünnepélyek.** A csabai-kapuban levő községi óvodában hétfőn délelőtt szép és felemelő ünnepély volt, 142 kis gyermek uszott az öröm mámorban. A 11 pontból összeállított műsor a kicsikék által oly értelmesen adatot elő, hogy valóban elismerés illeti *Torkos Gizella* óvónőt, ki ritka szorgalommal oltja a csemetékre azokat a szép dolgokat, melyeket ott ez alkalommal hallottunk. Az ünnepély befejezése előtt minden kis gyermek értékes ajándékot és csemeget kapott. — Tegnap délelőtt a szeles-utczai óvodában tartatott a kicsikék részére hasonló ünnepély, ma pedig a győri-kapuban levő városi óvodában d. u. 4 órakor lesz a kis növendékek karácsonyfa-ünnepéje. Az ev. ref. női filléregylet iskolájában a szokásos karácsonyfa

ünnepély ez évben f. hó 22-én, csütörtökön délután 3 órakor fog megtartatni, mely alkalommal a nemes szívi nők azon szegénysorsu, legtöbbnyire árva gyermekeknek nem csak lelki gyönyörűségéről óhajtanak gondoskodni, hanem még jó meleg téli ruhával is ellátják őket, hogy nem csak a léleknek, de a testnek is adassék meg, a mi őt illeti.

— **A miskolczi zeneakadémia** pénteken, f. hó 16-án tartotta meg III. háziestélyét nagy számu érdeklődő közönség jelenlétében. A tartalmas és változatos műsor, valamint annak keresztülvitele a legjobb és leghatásosabb bizonyossága annak, hogy mily niveau áll az a zeneintézet, mely városunkban mindinkább nagyobb tért hódít. *Klima Mihály* igazgató „*Emlékinduló*”-jával vette kezdetét az érdekes hangverseny, előadva a miskolczi ev. ref. főgymnasium zenekara által. Az általános tetszésből, mely a műsor valamennyi száma után elementaris erővel tört elő *Bognár Margitka* zongorajátékának, *Ambrózy Teréz* mély tanulmányú szavaltatának — melylyel Inezedy László „*A nővér*” cz. költeményét adta elő, *Feit Annuska* „*Mozart sonata*” előadott zongorajátékának, valamint *Silbiger Bertalan* hegedűjátékának van része; az est fénypontjával azonban mindenesetre *Gedeon Boróka* zongorajátéka szolgált, melylyel — *Faust* operából adott elő egy részletet — valóságos tapsvihart idézett elő; ügyes játéka meg is érdemelte az elismerésnek ezt a spontán megnyilatkozását.

— **Influenza a városházán.** Az olasz nevi, de bizonyonyal szibériai eredetű betegség járványszerűleg lépett fel a városi adóhivatalban. Az ottani hivatalnokok, — kik hering módjára vannak összeszorítva a négy szobából álló hivatalos helyiségben — egymástól szerezték meg a lézas betegséget s egyszerre hárman-négyen fekszenek le. Vajjon tudnak-e erről a kollegiális városi orvosok?

— **A miskolczi izr. nőegylet** január hó 8-án a „*Seper*” szálloda termeiben *tombolával* egybekötött jótékonycélu táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Családjegy 2 frt, személyjegy 1 frt. Felülfizetések a jótékonycéll érdekében köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Az estélyre jegyek előre válthatók Grünvald Ede és Schweitzer Sámuel üzleteiben.

— **„Rejtélyes eset”** czim alatt egy rémeset közöl tegnapi számában a „*Borsodmegyei Lapok*”. Rablótámadásról, halálremlétről, revolverlövéséről szól a mese, mely a Hamor kies völgyében az öreg *Zartl János* székgyáros lakásán történt. Az egész dologban annyi az igaz, hogy fia, *Zartl László*, *Schusselka Dezső* véletlenségből meglőtte *Schusselka Dezső* jelentéktelen sérülést szenvedett, melyből két-három nap mulva teljesen felgyógyul. Ezért bizony kár volt a nyomdafestéket vesztetgni.

— **A miskolczi kereskedők és kereskedőifjak egylete** fennállásának 10 éves évfordulója alkalmából 1898. évi december hó 31-én a „*Seper*” szálloda dísztermében táncczal összekötött nagy Sylveszter-estélyt rendez a következő műsorral: 1. Diszülés. 2. „*Alkalmi felolvasás*”. Tartja Veltman Lipót. 3. Részlet „*Troubadour*” operából. Előadják I. hegedűn Zitterbarth Alajos és Klein Mór, II. hegedűn Weisz Dezső és Katz Lipót, violán Lieber Dezső, flótán Róth Arthur, gordonkán Láng Ottó. 4. „*Vig felolvasás*” Carolus által. 5. „*Hervad az ibolya*”. Részlet a „*Királyfogás*” operettből és „*Népdal egyveleg*”. Énekli Róth Róza. k. a. 6. „*Colombus*”. Előadja Herman Miksa. 7. „*Élvezzünk*”, férfi kettős, Engerstől. Éneklik: Katz Lipót és Lieber Dezső. 8. „*Vig magánjelenet*” Carolus által. 9. „*Magyar ábránd*” és „*Ave Mária*”. Gordonka szóló. Előadja Láng Ottó. 10. Férfi kettős. Rubinsteintől. Éneklik: Katz Lipót és Lieber Dezső. 11. „*Kereskedők indulója*”. Előadják a műkedvelők. 12. Táncc. Az estély kezdete este 8 órakor. Belépőjegy személyenként 1 korona, karzat 1 korona. A tiszta jövedelemből a létesítendő keresk. kóroda részesül.

Jegyek előre válthatók: Máhr Pál, Kálnai Lipót, Garai József, Baumgarten Dániel, Rosenberg Gyula és Lang Sámuel üzleteiben.

— **Egy miniszter, a ki kikéri a gratulációt.** Magyarország pénzügyminiszterének könnyű dolga lehet. Arra is ráér, hogy körrendeletben kikéri az újévi gratulációt. Vagyis jóelőre figyelmezteti a pénzügyigazgatóságokat, hogy neki ugyan ne gratuláljanak. A körrendelete így hangzik:

Az új év közeledtével kijelentem, hogy sem a pénzügyminiszteriumtól, sem az alárendelt hatóságok- és hivataloktól, sem pedig egyes személyektől az újévi üdvözlésnek semminemű nyilvánulását nem várom, sőt szívesebben veszem, ha az illetők a szokásos üdvözlésnek mellőzése folytán megtakarított összegeket a jótékony egyesületek által kibocsátott újévi köszöntést mentesítő jegyek útján ezen egyesületeknek juttatják. *Lukács, s. k.*

Ebből a rendeletből a politikai angurok azt is jósolhatják, hogy Lukács László 1899. január 1-én még pénzügyminiszter lesz:} — legalább ő ebben a hitben látszik lenni.

— **A miskolczi polgári dalosegyület** január hó 14-én táncszal egybekötött dalestélyt tart a „Korona” szálló nagytermében.

— **Az utazó halott.** Szegény Zajti N. gyári munkással történt meg ez a különös eset. Szombaton decz. 10-én a Perczes nevű bányatelepen bement egy vasuti kocsi és ott rögtön halva rogyott össze. De ezt nem látta senki. A vasuti kocsi, melyben kimult az Istenadta, gyári hivatalnokok részére volt feltartva és mindig a vonathoz lett kapcsolva és így történt meg vele az, hogy 3 napig — a míg csak észre nem vették a hullát a kocsiiban — folytonosan utazgatott a Diósgyőri-Vasgyár és a Perczes közt. 13-án temették el. — Szegény rosszul megboldogult! Akaratlanul jött ment, mint az Orbán lelke!

— **A cigány és az aranygyűrű.** A napokban történt. Egy cigány elmélázva áldogált a Deák-utca sarkán, sóváran nézte az arra haladó embereket. Egyszer csak, a mint egy cselédleány elhalad mellette, ravaszul utána sompolyog s megszólítja úgy titokban:

— Lelkem, nem venne egy aranygyűrűt? Igen olcsón adom.

A leány azon kérdésére, hogy hol vette, azt felelte, hogy csak úgy találta. A hiszékeny cselédleány azt gondolva, hogy a cigány nem ismeri annak értékét, mohón kapott a gyűrű után s megvette 2 frtért s örömpesve sietett haza, hogy megmutathassa, mily poton áron jutott hozzá. Az odahaza levők azonban szomorúan kijózanították a hiszékeny teremtet, miután az aranynek képzelt gyűrű nem volt egyéb *tiszta réznél.*

— **A miskolczi Kereskedelmi és Ipar-kamara** december hó 13-án közgyűlést tartott *Radvány* István kir. tan. elnöklete alatt. Az ülés tárgyai közül kiemeljük a következőket: a kamara azon feltevésben, hogy a keresk. miniszteriumban rendszeresített titkári értekezletek a kamara autonómiáját érinteni nem fogják, a kért állandó megbízást megadja. Az országos Ipartanácsba képviselőül dr. Szentpáli István titkár választotta meg. Az ülés pártolja a soproni kamara átiratát a magyar nyelvű czégek bejegyzésének megkönnyítése érdekében. Ugyancsak pártolja nevezett kamarának a fogyasztási szövetkezetek korlátozására irányuló felterjesztését, nemkülönben a nagyváradi kamara átiratát a városi szeszfogyasztási illeték törvényjavaslat tárgyában. Miskolczon a marhavásárok szaporítása szükséges lévén, ezt támogatja a kamara, valamint az aradnak azon kérelmét, hogy az államvasuti leltárbeszerzése üzletvezetéségenként történjenek. Az ülés a vármegyei ipartanácsok tagjait megválasztván, elhátározta, hogy megkeresi a vármegyét az ipartanács működésbe hozatala iránt. Végül tárgyalatott a költség-előirányzat, mely beható tárgyalás után elfogadtatott. A kiadások 14.928 frtra irányoztatnak elő, melynek fedezésére 5 százalékos illetékkulcs engedélyezése kéretik. Kérni

fogja a kamara a Miskolcz-Debreczeni vasuti összeköttetés javítását, valamint az érdekelt helyi hatóságtól a vasárnapi munkaszünet betartását.

— **Felhívás.** A miskolczi izr. nőegylet elnöksége tisztelettel felkéri az egylet tagjait, hogy a január hó 8-án rendezendő tombola estélyre színt nyereménytárgyakat legkésőbb január hó 1-ig az elnök dr. Grósz Józsefné urnó lakására küldeni kegyeskedjenek.

x **Gyönyörű ehető és ragyogó karácsonyfadisz** nagy választékban jutányosan a Megay cukrászdájában kapható, a hol ünnepi diós- és mákos-patkók is megrendelhetők.

x **Felhívjuk** olvasóink figyelmét *Tóth* Lajos fodrász üzlettulajdonosnak lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

x **Legtisztabb friss csukamajolaj**, egy eredeti üveg fehér 60 kr., sárga 50 kr. Kifűnő fenyőillat, kisebb üveg 50 kr., nagyobb 80 kr. Legfinomabb francia, angol és német illat szerek, szobailatok nagy választékban *Szabó* Béla drogériájában Miskolczon.

Színház, irodalom, művészet.

* **Színház.** Szombaton nyolczadszor került színre a „Gésák”, Sidney remek zenéjű operettje, újból telt ház előtt s pompás előadásban. *Tiszayné* Molly szerepében kedvességével és művészetével ez estén hatványozott mértékben rászolgált arra a folyton meg-megújuló tapsra, mely minden egyes jelenete után oly viharosan tört ki. *Mátrai*, mint rendesen, elemében volt s nem látszott meg rajta a betegség nyoma. A felső kereskedelmi iskola növendékeitől csinos korszort kapott, melyen virsli, torma s a tetejébe, azaz hogy a közepén, két üveg cognac is díszelgett. Volt is érte bőven couplet. A harmadik felvonásban a szünni nem akaró tapsra énekelt annyit, hogy szinte belefáradtunk. *Dajka* különösen jól volt disponálva ez estén, hasonlóan a többi szereplők, kikről annak idején már részletesen szoltunk. Az előadást végig nézte *Abrányi* Emil, a kifűnő író is, nejevel, *Wein* Margit operaénekesnővel. — Vasárnap *Haléy* operája, a „Zsidónó” adatott szintén telt ház előtt. Az előadás eléggé vonzó volt. Kiváló szereplő csupán *Kozma* Pista volt, a ki sok tüzzel s nagy hatással énekelte nehéz énekszámait. *Hevesi* Jankán nagyon észrevehető a betegség, *Staud* pedig ez estén még azt is elrontotta, a mit azelőtt jól tudott. *Gergely* Gizellára sem merné ráfogni a néző, a ki ebben a szerepben látja először, hogy képes elénekelni *Mimósát* Sidney operettjében. *Szathmáry* fényesen bizonyított, hogy nem szűletett operaénekesnek. *Dajka* eléggé megfelelő volt. Hétfőn *Tóth* Ede népszínműve, „A kintornás család” került előadásra félárban. (C--s.)

* **Színházunk legközelebbi ujdonságai.** *Tiszay* Dezső — mint értesültünk — a következő ujdonságok előadási jogát szerezte meg: „*Katonák*”, *Thury* Zoltán drámája, mely a „Vigszínház”-ban már eddig szép sikert ért el; — megszerezte továbbá a „Magyar színház” legújabb kasszadarabját, a „*B. A. L. E. K.*”-et. (A darab rövidite t czime a következőt jelenti: „Biztosítás Asszonyok Ledérsége Ellen Kőlesönösen.”) Megszerezte még a „Népszínház” új operettjét, az „*Unatkozó király*”-t is. Így tehát érdekes színházi estekre lesz kilátásunk.

* **„Troubadour.”** A szintár-ulat erősen készül a „*Troubadour*” opera előadására s — tekintve a fényes sikert, melyet eddig a „*Zsidónó*”, színpadunkon elért — kíváncsian nézünk e második operaelőadás elé. Mint értesültünk, az opera még a f. évben színre kerül főbb szerepeiben *Hevesi* Jankával, *Staud* Margittal, *Gergely* Gizellával, *Kozma* Istvánnal és *Dajka* Balázssal. Ezen kívül közreműködik az operában *Kornai* (Katz) Lipót, a zsidótemplomi énekkar kifűnő basszistája is.

CSARNOK.

Temetem a képed.

Ha halod, hogy szomorubban
Zug-bug majd az őszi szellő —
Hervadtabb a virág, a lomb,
S könyezőbb a futó felhő:
Kérdezd meg a siró szellőt,
A virágot, lombot, felhőt
S meglásd mind, mind szánva mondja,
Panaszolja néked: —
A ki egykor úgy szeretett,
Temeti a — képed!

Ha csilagod fenn az égen,
Nem ragyog majd olyan szépen,
Mint mikor még veled együtt
Elmerengve, lopva néztem,
Még azt is megkérdezheted,
Mért volt máskor ragyogóbb s szebb
S meglásd az is csak azt mondja,
Panaszolja néked: —
A ki egykor úgy szeretett,
Temeti a — képed!

S hogyha néha belopódom
Éjjelenként álmaidba
S karjaimat felém nyujtod
Ölelésre, csókra híva,
Óh, már ott a lelkem felel:
— Csókod többé soha nem kell!
Nem kergetek délibábót,
Nem szeretlek tóged...
Megbocsátok lassan-lassan
Feledem a — képed...

Castus.

Szerkesztői üzenetek.

— A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol és kéziratokat vissza nem ad. —

A karácsonyj szerzőjének és többeknek. Mint a rovat elején világosan látható, névtelen levelekre nem válaszolunk s így név nélkül beküldött cikkekkel sem méltatunk semmi figyelemre.

Kérdezősködő. Töved, tisztelt uram. Hogy annak a Szilágyi Akos neve alatt megjelenő színházi cikknek B. Lajos volt a szerzője, azt a cikk megjelenése után mi is megtudtuk. Legyen meggyőződve, hogy válaszoltunk volna rá, de mint hogy az illető ezen turpissága kiderült s ez minden illúziókat elvette, nem tartottuk magunkhoz méltónak arra még csak reflektálni sem. Egről azonban meggyőzhetjük. Miután ez már a harmadik eset volt nála, lesz gondunk arra, hogy hasonló esetben kvalifikálhatlan eljárása illetékes helyen kellő elismerésben részesüljön.

Szabó L. Az „Óhaj” című vers kidolgozása sok helyen gyenge és érthetetlen. Valami más fajtát kérünk.

A szél és a rózsza. Nagyon gyenge fordítás. Nem adhatjuk ki.

Temetőben. Nem idényszerű. Eltettük jobb időre. Kis kíváncsi. Karácsonyi számunkban az is benne lesz.

B—a. Levél ment. Üdvözlét.

K—y I—n. A beérkezés sorrendjében mind jönni fog.

A tejkura. Nem hozhatjuk.

Karácsony. (P. Z.) Legnagyobb sajnálatunkra hosszúsága miatt nem vehetjük be s kissé későn is jött, a mennyiben a közleményeket már beosztottuk a karácsonyi számba.

T. Erzsi. Ilyen szép hangú verseket és levelet olvasni mindig „türelmesek” vagyunk s hogy azt az „igen nagy örömet” megszerezzük, kívánságát teljesíteni fogjuk. Üdvözlét!

N y i l t t é r. *)

Nyilatkozat.

Alulírott kijelentem, hogy a „Nemzeti” baleset biztosító részvénytársaság, melynél vadászat közben előforduló balesetek ellen biztosítva vagyok, f. évi szeptember 22-én vadászat alkalmával történt balesetem folytán (bal kisujj elvesztése) kárügyemet a legméltányosabban rendezte, úgy hogy indítatva érzem magamat a „Nemzeti” baleset biztosító részvénytársaságnak ezen méltányos eljárásáért köszönetemet nyilvánítani. Miskolcz, 1898. december 5.

Szentmiklóssy Kálmán.
árvaszéki ülnök.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Értesítés.

A Miskolc város területén létesítendő járdák készítéséről és fentartásáról szóló szabályrendelet mai közgyűlésünkben megalkotván, — azt a közigazgatási igazgatói hivatalban f. 1898. évi december 16-tól kezdődőleg 30 napi közszemlére azzal tesszük ki, hogy az a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető és ellene felelkezés adható be. Kelt Miskolczon, a városi képviselői testületnek 1898. évi december 10-én tartott közgyűléséből.

Soltész,
polgármester.

Diószeghy,
v. főjegyző.

Hirdetmény.

Az 1884. XVII. t. cz. 169. §-a értelmében az iparhatósági megbizottak a 172 §. és a volt földmivelés ipar- és kereskedelemügyi m. kir. jelenleg kereskedelmi miniszteriumnak 40.452/884 sz. rendelete folytán azon iparosok és kereskedők közül választandók, kik az 1898. évben legalább 15 frt III. osztályu kereseti adót fizettek.

A választhatásra ekként jogosított iparosok és kereskedők névsora összeállítván, arról az érdekeltek azon felhívással értesítettek, hogy az összeírást folyó 1898. évi december 16-tól ugyanezen hó 23 ig terjedő 8 nap alatt a közig. igazgatói hivatalban megtekinthetők s a mennyiben a névsorból egyesek kimaradtak volna, ugyanakkor jogosultságuk igazolása mellett a névsorba való felvételüket kérhetik.

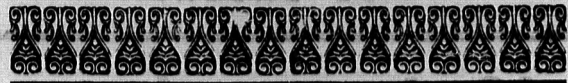
Kelt Miskolczon, 1898. decz. 16.
A városi tanács, mint első fokú iparhatóság
Soltész, kir. tan. polgármester.

618/898. ügysz.

Árverés.

Három darab hizott sertés
f. évi december 21-én délután
fél 3 órakor — Geró-utca 2-ik
szám alatti telken — közben-
jöttömmel tartandó nyilvános
árverésen eladatik.

Szabó Pál,
kir. közjegyző.

A „Nemzeti“

baleset biztosító részvény-társaság
kerületi főügynöksége

Kovács Herman úrnál
(Széchenyi-utca 92. sz.)

van, a hol élet-, baleset- és népbiztosítások előnyös feltételek mellett esz-
közölhetők.

Ügynökök felvételnek!

Teljesen ártalmatlan.

Antiseptikus és hygienikus

HÖLGY-ÓVSZER.

Teljes biztos hatással, használatban kiméletes és nem kellene többé semminemű gyöngédte-
len és ártalmas gummi- vagy spongya cikkek.
1 doboz (12 db) 1 frt 50 kr., pontos
használati utasítással 1 frt 75 kr.
előleges beküldése után bérmentve.

Kapható a feltalálónál

LÁSZLÓ JÓZSEF gyógyszerésznél Maros
Ujvár. (Erdély.)

Budapesti főraktár:

Török József gyógyszerész,
Király-utca.

Kerpel, Fehér gyógyszerész
Lipót-körút 28. sz.

Bárhová diskrét szétküldés.
(Telefon 3617.)

Miskolczi raktár:

Baruh Gyula, oroszán gyógyszerészében.

Czélyszerű és kiméletes.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbakéi

Ára darabonként 3 frt.

Jótállás mellett, míg a készlet tart. — Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől ment. Tartós és pénzmeztakarító.

Darabja 3 forint.

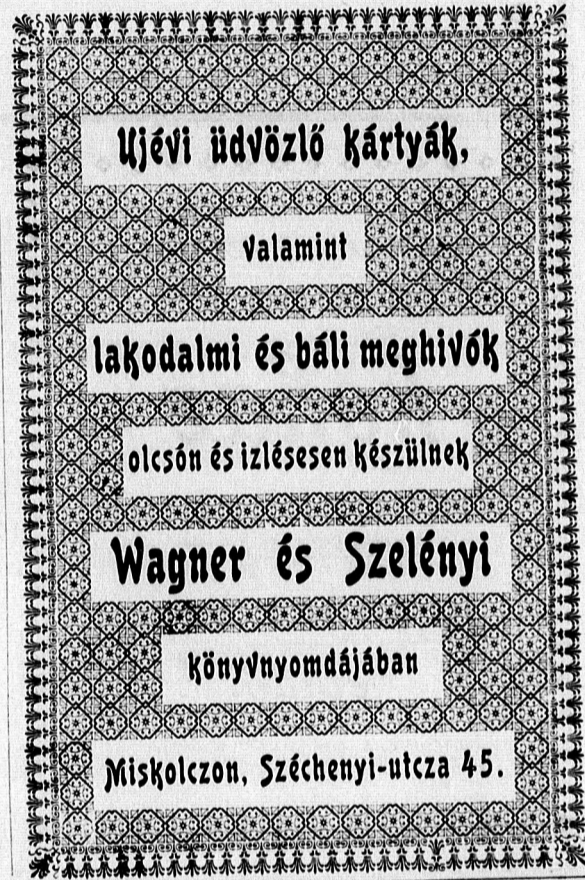
A penge *** csillagos aczélból és a többi része alpaccaból vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLAK SÁNDOR főbizománynál BUDAPEST.
V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik

Árlejtési hirdetmény.

A borsodmegyei „Erzsébet“ kórház épületeinek felépítése alkalmával teljesítendő föld, kőműves és elhelyező kőfaragó és műkő, ács, asztalos, lakatos, mázó, üveges, bádogos, vas, kályha, szobafestő- és beton munkák 245.000 frttal előirányzott kivitelére, illetőleg szállítása iránt a következő feltételek mellett nyilvános pályázat, illetőleg árlejtés hirdettetik.

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazon szakértő hazai iparosok vagy vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat csakis az összes munkákra a költségvetési egységárakra százalékban kifejezve tehető.

3. A munkákra vonatkozó ajánlati minta a vállalkozók rendelkezésére bocsáttatik és kötelesek abba az általánosságot vagy százaléki engedményüket beigtatni és a végösszeget úgy számjegyekkel mint betűkkel kiírni.

4. Csak azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltatott eredeti iven tételnek.

5. Tervei virati vagy később érkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

6. Az 1 koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb **1899. évi január hó 26-ikán déli**

12 óráig Borsodmegye alispáni hivatalához nyújtandók be.

7. A beadott ajánlatok Borsodmegye alispáni hivatalában a kórházépítési bizottság részéről 1898. évi január hó 20-ikán délután 3 órakor nyilvánosan felbontatnak.

8. Tartozik az attevő vállalkozó az általános vállalati feltételekben megszabott, az előirányzati összeg 5%-ának megfelelő 12.000 frt az ott körülírt módzatok és kikötések mellett Borsodmegye pénztáránál, az ajánlat benyújtása előtt, letenni és az nyugtát az ajánlathoz csatolni. Az ajánlathoz készpénz vagy értékpapír nem csatolható.

9. Az ajánlattevő vállalkozóknak az építési bizottság azon jogot, hogy az ajánlattevő vállalkozók közül, a munka kivételével és végrehajtásával a bizottság által megválasztott vállalkozót bizza meg, a ki jó és helyesen készített munkák teljesítése iránt már eleve is a legtöbb biz-

10. A pályázatra vonatkozó általános és különleges vállalati feltételek, költségvetés és tervek Adler Károly építész-művezető, városi főmérnöknek megtekinthetők és ugyanott fognak az ajánlati minták a jelentkezőknek kiszolgáltatni. Ugyanott megszerezhetők az összes tervek, költségvetések és vállalati feltételek másolatai.

Miskolcz, 1898. évi december hó 15-én.

Az építési bizottság nevében:

Dr. Tarnay Gyula,
elnök, Borsodmegye alispánja.

Női, férfi- és gyermek-fehérmű.

Menyasszonyi kelengye 50 frt.

Kedvezőbb alkalom még soha nem volt,

a mennyiben sikerült egy világhírű rumburgi vászongyárosnak teljes vászonkészletét féláron alól megvennem, mi által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy — míg a készlet tart — t. vevőimnek

bámulatos olcsó árban adhatom.

➔ 1 vég 54 rőfös valódi rumburgi vászon, közep vastagságú, 12.60 krtól kezdve. ➔

A vászon tartósságáért kezességet vállalok.

Egyben értesitem t. vevőimet, hogy a

KARÁCSONYI NAGY KIÁLLITÁS

már megkezdődött s a raktáron gyönyörű új divatu s csakis a legjobb minőségű áruk vannak, melyek a bevásárlási áron alul adatnak el.

Kérve szives látogatásukat, maradok

kitünő tisztelettel:

BARTA JENŐ

női divat-, vászon- és kelengye-áruhaza.

50 négyszögöl
terjedelmű

kőház

Jobbágyköz 46-ik
szám alatt

**jutányos áron
eladó.**

Czím a kiadóhivatalban.

CZERNY-féle

OSAN Legjobb a szájnak és fogaknak. Antiszeptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval túlulmulja az eddig ismert legjobb fogszereket.

OSAN szárvíz üvegekben ára 88 kr.
OSAN fogpor dobozokban ára 44 kr.

CZERNY-féle Keleti RÓZSATEJ (Orientalische Rosenmilch)

A legjobb és legegészségesebb szépitőszert. 1 üveg 1 frt. hozzávaló Balzsam-in-szappan 30 kr.

CZERNY-FELE Tanningene a legjobb HAJFESTŐSZER sötétszőkőre, barnára, és feketére. Ára 2 frt 50 kr.

Törvényesen védve, lelkiismeretesen megvizsgálva, teljesen ártalmatlan.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.

Budapesti tóraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger-féle Nádor-gyógytárban Váci-körút 17., továbbá minden gyógyszerertárban, drogueriákban és partümeriákban. Szétküldés utánvét mellett. Megrendelések oly helyről, hol még raktár nincs, tenni cégek egyikéhez, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céghez intézendők. Prospektus ingyen.

KITÜNTETVE: London, Páris, Bécs, Brüsszel, Konstantinápolyban, stb.

KŐHÁZ

Miskolczon
Régiposta-utca
20. sz. a.

eladó.

BLOCH ÁRMIN

kizárólagos vászon és fehérnemű gyári raktár.

Miskolcz, Széchenyi-utca 141. sz. (az „Oroszlán“ gyógyszerertár szomszédságában.)

Ajánlja a karácsonyi idényre dúsan felszerelt raktárát u. m.:

Különösen szép és izlésesen mintázott fehér- és színes dupladamaszt **asztal- és kávé-szabrokat** (Garnitur).

Damaszt, frottir és himzett **törülközőket**.

Mindenféle **törölőruhát**, u. m. konyha-, tányér-, evő-eszköz-, ablak-, pohártörölőket beszótt felírásokkal.

Kézimunka szövetek a legujabb mintákban, sima és előnyomatott.

Zsebkendőkben gyönyörű újdonságok.

Vászon, mindenféle gyártmányok, szimpla és duplaszélés.

Chiffon, minden keményítés nélkül, úgynevezett **Naturel-Chiffon**.

Különösen felhívom b. figyelmét saját készítményeimre u. m.: **kézi-hímzésű** női-íngék és ágyneműek, továbbá à jour munkák.

Futó-, asztal- és szalon-szőnyegekben gyári raktár, eredeti gyári árakban.

Vidéken lakó tisztelt vevőim b. figyelmébe ajánlom 15 frtos postaküldeményeimet, melyet portómentesen utánvétellel küldök.

1. Egy vég igen jó vászon, női vagy férfi fehérneműre.
2. Egy szép kávékészlet 6 személyre, beszótt, vagy sima asztalfutóval.
3. Egy fehér damaszt készlet 6 személyre.
4. Egy tuczat por- vagy tányértörő.
5. Egy tuczat zsebkendő színes széllel.

Nem tetsző áruk készségesen becseréltetnek.

Kiváló tisztelettel: **BLOCH ÁRMIN.**

HUBAY JENŐ

ur hegedűművész, a kir. országos zene
akadémia igazgatójának,

Lichtenstein Dóra

urhölgy dalénekesnő és

Székely Arnold

ur zongoraművész közreműködésével Miskol-
czon, 1899. évi január hó 12-én a „Korona-
szálló” emeleti vigadó-teremben tartandó nagy

zeneestélyének

műsora:

1. Tartini, Ördögtrilla. Szonáta. Előadja:
Hubay Jenő ur. 2. Lully, Bois epais. (1684)
b) Arne, Where the bee sucks. c) Schubert.
Am Grabe Anselmo's. Előadja: Lichtenstein
Dóra urhölgy. 3 a) Vieuxtemps, Réverie. b)
Hubay. Berceuse. Hubay. Mazurka, A-moll.
Előadja: Hubay Jenő ur. 4. a) Chopin, Noc-
turne. b) Liszt, Magyar Rhapszódia, 8. sz.
Előadja: Székely Arnold ur. 5. Wieneravszky
Souvenir de Moscou (orosz ábránd). Előadja:
Hubay Jenő ur. 6. Hubay, Magyar dalok.
Előadja: Lichtenstein Dóra urhölgy. 7. Hu-
bay, Csárdajelenetek. 10. sz. Előadja: Hubay
Jenő ur.

A helyárak a következők: Kőrszék az emel-
vénytől jobbra, balra és a közepen I—V.
sor 3 frt. Zártszék VI—XII. sor 2 frt. —
XIII—XVI. sor 1 frt 50 kr. Karzati szá-
mozott ülőhely 1 frt. Belépőjegy 1 frt. Ta-
nulójegy 50 kr.

Kezdeté este 7 és fél órakor.

Az egyes műsordarabok bevégeztéig a terem
zárva marad. — Jegyek válthatók a hang-
versenyt rendező

Lövy József fia

könyvkereskedésében Miskolczon és a hang
verseny estéjén a pénztárnál.

CASCARADIN

RADITZ,

legjobb szer **SZÉKREKEDÉS, GYOMOR- és**
MÁJBAL, ÉTVÁGYTALANSÁG, SÁRGASÁG,
ARANYÉR, ELHIZÁS, VÉRTÖDULÁS és
FEJFÁJÁS ellen, kitűnő **VÉRTISZTÍTÓ.**

Orvosi tekintélyek által kipróbálva és ajánlva.

1/2 doboz 60 kr., egész doboz 1 frt 10.
Az ország előzetes bekielődés esetén bérmentve.

MIRTUS-CRÈME

törv. védve

zslirtalan és ártalmatlan **finomító és szepítő**

KÉZ- és ARCZ-CRÈME.

Nappal is használható!

Eltávolít minden **BŐRHIBÁT**, ugym. **SZEPLŐT,**
MÁJFOLTOT, BŐRATKÁT, BŐRHÁMLÁST, PATTANÁST
stb. — 1 tégely ára 1 frt. — hozzá

PULCHERADINPOUDRE

1 doboz 50 kr., (fehér, rózsá vagy krém.)

PULCHERADINSZAPPAN

bőrfinomító, remek illatu, nagyon tartós. 1 drb

40 kr., 3 drb 1 frt 10 kr.

MIRTUS-FEHÉRÍTŐ

vörös kezek, barna kezek, **vörösdöbött arcz, orr**
ellen az egyetlen gyógyszer. 1 üveg 2 frt.

Szártalan elismerő levél!

Készíti és szétküldi:

RADITZ RÓBERT gyógyszer-
tára **BUDAPEST,**

VIII. József-körút 64a.

Raktáron:

az ország nagyobb gyógyszer-táraiban.

Borbély- és fodrászüzlet megnyitása.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására adni, hogy
helyben, dr. Rácz György ur ujonnan épült házában, a „Lloyd“-szál-
loda mellett; a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelően berendezett

borbély- és fodrászüzletet

nyitottam.

E téren szerzett bő tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben
vagyok, hogy becses vendégeimnek a legnagyobb igényekkel szemben
is képes leszek megfelelni.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradok

kiváló tisztelettel:

Tóth Lajos, borbély és fodrász.

Homoki szőlőtelepítőknél igen fontos.

A czég 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a hira, amelyen ma már sok nemes és vadoncz csemetét szállít Horvát, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfaállománya ez-
uttal 500.000 ezer drb; vadoncz-állománya 8 millió. A czég évenként 4500—5000 rendelőnek küld
szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola telje-
sen homoktalajon létesült s így az főként a **homoki szőlőtelepítőknél kiveses háza**
azért, mert mint talva van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldön éppen úgy, mint az agyagos,
kövecses talajban, nemkülönbén a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban ered meg és
fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakódás vagy túlságosan kővéritett talajban állittatik elő. A
gyümölcsfa-iskola bolognát **Bereczki Máté** mezőkovácsházi hírneves telepéről való. **Ugy magas-**
d barack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eper-
ből. A 1—2—3—4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép csemeték darabja azok erőssége sze-
rint 10 krtól 40 krig. A 4—5 éves igen erős, koronás sorfák darabja 45—50 kr. Nagyban vételnél
a külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból táblatűrés folytán 1—2—3—4
éves csemeték is kaphatók, erősség szerint 5—7—10—15 krtól, melyek ga-
ranthozhatóan a legjobb érettségű fogva főként nagyban telepítéshez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti
minőségű csemeték vadonczai is bármely számban és erősségben megrendelhető a fentirt czégnél. A
gazdag gyökerzetű vadonczok 1000-e azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb
vételnél 5—10—15% engedmény. — Levél-czim:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, Czepléden.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

OCCASION!!!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a közelgő **karácsonyi évadra** sikerült egy nagyobb mennyiségű

rőfös- és divatárut

olcsó árban megszerezni, mit a nagyérdemű közönségnek az állábbi

rendkívüli olcsó árakban árusítok el.

Egy teljes ruhára való gyapjukelme minden színben	95 kr.
Egy teljes ruhára való gyapju posztó minden színben	1.65 „
Egy teljes ruhára való gyapju-mohair minden színben	1.75 „
120 cm. széles gyapjukelme minden színben, méterje	48 „
120 cm. széles posztókelme minden színben, méterje	60 „
Egy teljes ruhára való jó mosó barchet minden színben	95 „

Egy teljes ruhára való jó mosó piquebarchet minden színben	1.50 kr.
Egy vég jó minőségű vászon, 30 rőf	3.50 „
„ „ „ „ 5/4 vászon, 30 rőf	4.50 „
„ „ „ „ valódi írlandi „ 30 „	5.75 „
„ „ „ „ jó minőségű kanavász, 30 „	3.50 „
„ hat sz. kávé-teríték minden színben	1.25 „
„ „ „ ebéd-teríték, jó minőségű	2.50 „
„ dezt. vászon zsebkendő, jó minőségű	75 „
„ „ batiszt „	1.60 „

Fekete kelmék minden árban.

➡ Azonkívül még számos rendkívüli olcsó cikkek vannak raktáron. ➡

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel:

ROSENBERG MÓR, rőfös- és divat-áruháza

Miskolcz, Széchenyi-utca 96. sz. (Erdey Kálmán vaskeresk. szemben.)

HOFF maláta- készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János

maláta egészségi itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomorbántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack **bérmentve 3.75 kr.**

Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb malátakészítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészségét.

Bögré, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János

sűrített malátakivonata.

Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg **bérmentve 5 frt.**

Malátakivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg malátakivonatot, 1 font malátacsokoládét és 2/2 zacskó malátakivonat mell-cukorkát.

Fischer G. őrnagy, N.-Várad.

Hoff János

maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeség, vérszegénység, idegesség, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta-csokoládéja a legkitűnőbb, a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkór, és általános gyengeség, mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolet orvos, Triebel.

Hoff János

malátakivonat mell-cukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólráhatlan hatása. A valódi maláta mell-cukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt malátakivonat mell-cukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen.

Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg.

Czukorkái feleségem köhögésén és astmatikus bántalmain kitűnően segítenek.

Busch plébános, Weischütz.

Raktár Miskolczon: Baruch Gyula, Rácz Jenő, Kellner E., Balog József, Nemes Árpád gyógyszer-tárai-ban, Szabó Béla drogua-üzletében; Máhr Károly, Hess Jenő csemege- és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tára Budapest, Király-utca 12. szám.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.